

Motion till riksdagen 2023/24:1856

av **Olle Thorell och Lena Johansson (båda S)**

Ett rättvisare karensavdrag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studera förutsättningarna för att reformera karensavdraget så att det permanent tar hänsyn till arbetsvillkoren för personer i kontaktyrken och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under 1980-talet hade Sverige en internationellt sett väldigt generös sjukförsäkring med väldigt få kontrollmekanismer och självrisker. När 1990-talskrisen bröt ut förändrade den dåvarande moderatledda regeringen under Carl Bildt sjukförsäkringen på flera sätt. Bland annat återinfördes då en karensdag. Sedan dess har sjukförsäkringen haft en självrisk för den enskilde, på senare år i form av ett karensavdrag.

Syftet med karensavdraget är att stävja fusk och överutnyttjande av systemet. I många fall har det dock snarare lett till en ökad sjuknärvaro då man helt enkelt inte har råd att sjukskriva sig. Det slår särskilt hårt mot personer i s.k. kontaktyrken, alltså yrkesgrupper som har närkontakt med andra människor i sitt arbete, som t.ex. undersköterskor, förskollärare och läkare.

Pandemin visade att det går att göra förändringar av karensavdraget så att vi kan få ett mänskligare arbetsliv, där sjuknärvaron minskar och hälsan för andra, till exempel genom ökad smittspridning, inte äventyras. När Folkhälsomyndigheten på presskonferens efter presskonferens i strikta ordalag uppmanade alla att stanna hemma vid minsta tecken på sjukdom så blev det helt orimligt att ekonomiskt bestraffa de som var hemma vid lindrig sjukdom. Särskilt som dessa ju överhuvudtaget gick till jobbet eftersom de inte hade möjlighet att arbeta hemifrån (som många andra).

Regeringen bör seriöst överväga att permanent införa ett nytt karensavdrag där hänsyn tas till yrkesgrupper som i sitt jobb inte kan undvika att ha närkontakt med andra människor, som inte kan välja att jobba hemifrån om de är lite snuviga och som ofta har låga löner och alltför otrygga anställningsvillkor, vilket gör att risken att en går till jobbet trots att man är sjuk ökar, för att man inte har råd att vara hemma helt enkelt.

Ett nytt karensavdrag bör införas som bättre tar hänsyn till personer inom dessa kontaktyrken, exempelvis förskole- och skolpersonal, vårdpersonal med direktkontakt med patienter, vårdbiträden, undersköterskor, sjuksköterskor, läkare, butikspersonal och busschaufförer.

Det nya karensavdraget bör införas så snart som möjligt, i samråd med arbetsmarknadens parter och efter sedvanligt utredningsarbete.

Olle Thorell (S)

Lena Johansson (S)